

مقدمه:

Ferritin مجموعه ای از انباشت پروتئین - آپوفیریتین (با وزن مولکولی 44500) شامل مقادیر متغیری از آهن در مرکز آن بعنوان کمپلکس Ferric Hydroxite Phosphate است. منشا فریتین سیستم رتیکولو آندوتلیال است. فریتین سرم شامل 20-25% آهن می باشد که معیار مناسبی از ذخیره آهن در افراد طبیعی و مبتلایان به فقر آهن است. 1 ng/ml یا 1 µg/L از فریتین سرم معادل 8 mg ذخیره آهن (143 µMol) می باشد. عملکرد توام آهن با فریتین احتیاج به اکسیداسیون آهن 2 به آهن 3 دارد. اندازه گیری فریتین اندیکاتور خوبی از قابلیت ذخیره سازی آهن است و در مراحل غیر پیچیده آنمی فقر آهن، هموکروماتوز ایدیوپاتیک (با علت نامعلوم)، سیدروز ناشی از ترانسفوزیون کاربرد دارد. مولکول فریتین شامل 24 subunit پروتئینی که هر کدام وزن مولکولی 2000 دالتون دارند، میباشد. بیشترین حضور فریتین در سلولهای کبد -طحال و مغز استخوان است. مقادیر کمتری در قلب -پانکراس و کلیه هاست. نقش اصلی فریتین سرم ناشناخته است ولی بهر حال ارتباط بین ذخیره آهن بدن با غلظت این پروتئین مسلم است.

معرفی آزمایش و کاربرد بالینی:

در آنمی فقر آهن، هموکروماتوز سیدروز و یا شرایطی از بالا بودن سطح آهن و بعضی بیماری های مزمن، فریتین سرم شاخصی از ذخیره آهن است. همچنین همراه با سن میزان فریتین افزایش می یابد. در لوسمی حاد، بیماری های التهابی، بیماری های مشخص کبدی - هموکروماتوز - عفونت های مجاری ادراری مزمن، بیماری های هپاتوسلولار مزمن و حاد مانند الکلیسم و التهاب کبد، لوسمی حاد میلو بلاستیک و لنفوبلاستیک هوچکین - سرطان پستان می توانند موارد پائین بودن فریتین را بیوشانند. در فقر آهن فریتین کمتر از 10ng/ml می باشد.

محدوده طبیعی:

مقادیر نرمال Ferritin در سرم افراد طبیعی که توسط تست های مکرر به روش الایزا بدست آمده به شرح زیر می باشد ولی پیشنهاد می گردد تا هر آزمایشگاه مقادیر نرمال خود را بدست آورد:

سن	ng/ml یا µg/L
نوزاد	276-30
نوزاد هفته دوم تا سوم	628-90
نوزاد یک ماهه	399-144
نوزاد 2 تا 5 ماهه	430-37
6 ماهه تا 15 ساله	142-7
بالغین(مرد)	320-20
مردان 87-65	665-4
بالغین(زن)	120-10
زنان 87-65 ساله	651-13

اساس آزمایش:

اساس این کیت به روش ساندویچ الایزا می باشد. در این روش چاهکها توسط آنتی بادی منوکلونال بر علیه یک واحد آنتی ژنیک FERRITIN، Coat میشوند. نمونه بیماران با آنتی بادی Coat شده در چاهکها مجاور می شود، سپس آنتی بادی ثانویه متصل به آنزیم HRP به چاهکها اضافه می شود که باعث ایجاد یک کمپلکس ایمنی می شود که نشانگر غلظت FERRITIN در نمونه ها می باشد. در ادامه پس از شستشو، محلول رنگزا که حاوی H2O2 و کروموزن است به داخل چاهکها ریخته میشود و تولید رنگ آبی می کند که رنگ آبی تولید شده متناسب با کمپلکس ایمنی ایجاد شده در چاهکها می باشد. با افزودن محلول متوقف کننده رنگ آبی به زرد تبدیل میشود که بهترین جذب نوری را در طول موج 450 نانومتر دارد.

جمع آوری و آماده سازی نمونه:

سرم یا پلاسما را می توان پس از جدا نمودن از خون استفاده نمود. نمونه را می توان به مدت 7 روز در دمای 2 تا 8 درجه سانتی گراد و یا برای مدت زمان طولانی تر در دمای 20- درجه سانتیگراد نگهداری کرد.

(در ضمن باید از Freeze - Thaw نمودن پرهیز شود) از مخلوط کردن خیلی سریع خودداری کنید چون ممکن است سبب دناتورده شدن فریتین شود. همچنین نمونه هایی که همولیز و لیپمیک هستند، نباید مورد استفاده قرار گیرند.

واکنش های تداخلی:

اتانول - نمک های آهن و قرص ضد بارداری سبب افزایش کاذب و اریتروپوئیتین سبب کاهش کاذب فریتین می شود.

محتویات کیت:

- 1- یک عدد پلیت حاوی چاهکهای پوشش داده شده با آنتی بادی ضد Ferritin (Anti -Ferritin coated Plate) دارای 96 چاهک
- 2- سری استاندارد (Standard Set): 7 ویال استاندارد دارای غلظت های ng/ml، صفر، 10، 50، 100، 200، 500، 1000 که هر ویال محتوی 1 میلی لیتر می باشد.

- 3- سرم کنترل (Control Serum) : دو ویال حاوی 1 میلی لیتر سرم کنترل با غلظت های مشخص نوشته شده روی برچسب ویال.
- 4- محلول رقیق کننده نمونه ها (Sample Diluent) : یک ویال حاوی 1 میلی لیتر برای رقیق کردن نمونه هایی که غلظت بالاتری از بالاترین استاندارد کیت را دارا می باشند.
- 5- محلول آنزیم کنژوگه (Enzyme Conjugate) : یک ویال حاوی 12 میلی لیتر محلول حاوی Ferritin کنژوگه شده با HRP .
- 6- محلول اسی بافر (Assay Buffer) : یک ویال حاوی 12 میلی لیتر محلول.
- 7- محلول شستشو (Washing Solution) : یک ویال حاوی 40 میلی لیتر محلول شستشوی غلیظ (25 X) که برای تهیه محلول شستشوی آماده مصرف مقدار لازم از محلول شستشوی غلیظ را به نسبت 1/25 با آب مقطر رقیق کنید.
- 8- محلول رنگزا (Chromogen Substrate) : یک ویال محتوی 12 میلی لیتر و آماده برای مصرف.
- 9- محلول متوقف کننده (Stop Solution) : یک ویال محتوی 12 میلی لیتر.
- 10- برچسب مخصوص پلیت (Card Board Sealer)

مواد و وسایل مورد نیاز که در کیت موجود نمی باشد:

- 1- دستگاه خوانش الایزا (Eliza Reader) دارای فیلتر 450 نانومتر و در صورت امکان 630 به عنوان فیلتر رفرانس.
- 2- سمپلر های 50 و 100 میکرولیتر دقیق
- 3- آب مقطر

نکات قابل ذکر برای مصرف کنندگان :

- 1- محتویات این کیت برای مصرف در همین کیت می باشد .
- 2- از مخلوط کردن محتویات کیتها با شماره ساختهای مختلف جدا خودداری نمائید .
- 3- کلیه مواد موجود در کیت که منشاء سرمی دارند از نظر وجود HIV, HCV, HBs AG کنترل گردیده اند و فاقد این عوامل می باشند . جهت احتیاط بهتر است هر کاربری که با کیت کار می کند از تماس مستقیم با مواد بپرهیزد .

توضیحات عمومی:

- 4- قبل از شروع مراحل آزمایش تمام مواد و نمونه ها را به درجه حرارت اتاق رسانده و به خوبی تکان دهید تا کاملا" یکنواخت شوند.
- 5- بهتر است به محض شروع آزمایش کلیه مراحل بدون توقف انجام پذیرند .
- 6- از نوک سمپلر یک بار مصرف برای هر نمونه استفاده کنید .
- 7- پس از افزودن محلول متوقف کننده ، جذب نوری چاهکها حداکثر تا نیم ساعت قابل قرائت می باشد .
- 8- برای کسب نتایج مطلوب باید شستشوی چاهکها بصورت کامل صورت گرفته و آخرین قطرات پس از شستشو از چاهکها تخلیه شوند .
- 9- از مهمترین فاکتورها در حصول نتیجه مطلوب ، زمان انکو باسیون مناسب می باشد ، بنابراین پیشنهاد می گردد قبل از شروع آزمایش تمام مواد و محلولهای مورد نیاز را آماده نموده و درب محلولهای مورد نیاز را باز کنید ، این عمل با کاهش فاصله زمانی بین مراحل سمپلینگ باعث نتایج دقیقتری میشود.
- 10- بهتر است که حجم انجام تست محدود باشد و زمان ریختن نمونه ها پیش از 5 دقیقه به طول نیانجامد .

مراحل انجام آزمایش :

- 1- تعداد چاهکهای مورد نظر را انتخاب نموده و باقی چاهکها را به همراه نمگیر درون کیسه مخصوص نگهداری پلیت قرار داده و درب آن را ببندید .
- 2- 50 میکرولیتر از هر استاندارد ، سرم کنترل و نمونه را به داخل هر چاهک بریزید ، پیشنهاد می گردد که از استانداردها و نمونه ها به صورت داپلیکیت استفاده شود بدین معنی که هر استاندارد و نمونه را در دو چاهک بریزید و در انتها از میانگین جذب نوری آنها برای محاسبه نتایج استفاده کنید .
- 3- 100 میکرولیتر از Assay Buffer را به هر چاهک اضافه نموده و پلیت را به آرامی به مدت 15 ثانیه تکان دهید تا محتویات آن بخوبی مخلوط شوند.
- 4- درب چاهکها را با برچسب مخصوص پلیت پوشانده و چاهکها را به مدت 30 دقیقه در درجه حرارت اتاق (22-28 درجه سانتیگراد) انکوبه نمائید .
- 5- محتویات چاهکها را خالی کرده و چاهکها را 5 بار با محلول شستشوی آماده مصرف بشوئید (برای شستشو می توان از سمپلر 8 کاناله استفاده نمود ولی باید مواظب بود که محلول شستشو از یک چاهک به چاهک دیگر وارد نشود زیرا می تواند موجب ایجاد خطا در نتیجه آزمایش گردد). در هر دفعه شستشو حدود 300 میکرولیتر محلول شستشو در هر چاهک ریخته و سپس چاهک ها را در حالت وارونه و با ضربات ملایم بر روی یک پارچه یا کاغذ نمگیر بکوبید تا قطرات اضافی محلول شستشو خارج شوند.
- 6- 100 میکرولیتر محلول آنزیم کونژوگه (Enzyme Conjugate) به هر چاهک اضافه نمائید و چاهکها را به مدت 30 دقیقه در درجه حرارت اتاق انکوبه نمائید .
- 7- محتویات چاهکها را خالی کرده و چاهکها را 5 بار با محلول شستشوی آماده مصرف بشوئید.
- 8- 100 میکرولیتر محلول رنگزا (Chromogen – Substrate) به هر چاهک اضافه نمائید و چاهکها را به مدت 15 دقیقه در درجه حرارت اتاق و در تاریکی انکوبه نمائید .
- 9- با اضافه کردن 100 میکرولیتر محلول متوقف کننده (Stop Solution) به هر چاهک ادامه واکنشهای آنزیمی را متوقف نمائید . برای سنجش جذب نوری هر چاهک از دستگاه الایزا ریدر با فیلتر 450 nm استفاده نمائید. (توصیه می شود از فیلتر 630 nm به عنوان فیلتر رفرانس استفاده گردد).

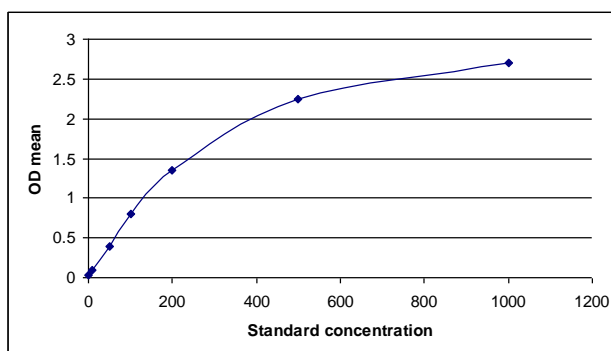
شرایط نگهداری فرآورده تشخیصی:

- 1- دمای نگهداری کیت بین 2-8 C می باشد و بهتر است که در 4C نگهداری شود .
- 2- با توجه به انجام تست های Full Term , accelerate این کیت در صورت رعایت موارد نگهداری صحیح تا 12 ماه پایدار می باشد و در این مدت کیت حاضر بالای 90 درصد کارایی اولیه را داراست. با توجه به آزمایشات انجام شده در صورت باز نمودن کیت یک ماه پایدار می باشد .
- 3- چاهکها را در کیسه مخصوص پلیت همراه با نمگیر نگهداری نمایند .
- 4- **توجه :** در صورت باز شدن درب کیت و محلول ها تازمانی که آلودگی میکروبی و فارچی رخ ندهد کیت پایدار خواهند بود.

محاسبه نتایج :

- 1- جذب نوری استاندارد ها و نمونه ها را به کمک دستگاه Eliza Reader در طول موج nm450 و در صورت امکان در مقابل فیلتر رفرانس nm630 بخوانید.
- 2- با استفاده از میانگین جذب نوری استاندارد ها و غلظت معلوم آنها نموداری Point To Point رسم کنید ، به این صورت که جذب نوری استاندارد ها را روی محور عمودی (Y) و غلظت آنها را روی محور افقی (X) برده و نقطه تلاقی غلظت و جذب نوری را برای هر استاندارد بدست آورید ، در ادامه نقاط بدست آمده را به یکدیگر وصل نمائید تا منحنی بدست آید.
- 3- میانگین جذب نوری برای هر نمونه را بدست آورده و روی محور عمودی جای آن را پیدا کنید ، سپس نقطه مذکور را توسط خطی به منحنی وصل نمائید بطوریکه این خط کاملاً بر محور عمودی عمود باشد و در ادامه از محل تلاقی خط و منحنی ، خطی عمود بر محور افقی وارد کنید ، نقطه تلاقی این خط با محور افقی مقدار غلظت را نشان خواهد داد.

جذب نوری	استانداردها (ng/ml)	
0.03	0	St 1
0.10	10	St 2
0.41	50	St 3
0.82	100	St 4
1.38	200	St 5
2.23	500	St 6
2.75	1000	St 7

توجه : جذب های نوری و منحنی مربوط فقط به عنوان نمونه می باشند و هر آزمایشگاه در هر دفعه انجام آزمایش باید منحنی جدیدی رسم نماید.

شاخصهای اجرایی:

- 1- حداقل مقدار قابل اندازه گیری :
 - 2- دقت آزمایش :
- بر اساس جذب نوری استاندارد صفر و سه برابر انحراف معیار (SD) حداقل غلظت FERRITIN قابل تشخیص در این کیت 1 ng/ml می باشد .
آزمایشهای اینترا-اسی (همخوانی غلظت مشخص از یک نمونه در یک سری آزمایش) و اینترا-اسی (همخوانی غلظت مشخص از یک نمونه در سری آزمایشهای مختلف) با استفاده از استانداردهائی با غلظتهای مختلف FERRITIN انجام گردید که در جداول 1 و 2 آمده است .

جدول شماره 1 (اینترا-اسی)

نمونه	تعداد دفعات تکرار	میانگین ng/ml	SD ng/ml	CV%
1	12	10	0/098	4/5
2	12	100	0/972	3/69

جدول شماره 2 (اینترا-اسی)

نمونه	تعداد دفعات تکرار	میانگین ng/ml	SD ng/ml	CV%
1	5	10	0/090	7/49
2	5	100	0/893	5/6
3	5	500	2/13	2/68
4	5	1000	2/72	2/6

هر سری آزمایش بصورت Duplicate انجام شده است .

3- خطی بودن آزمایش :

به کمک استاندارد صفر رقت‌های متوالی 4 نمونه سرم با غلظت مشخص از FERRITIN تهیه گردید و نتایج بر اساس ضریب رقت محاسبه شد که در جدول زیر نتایج آن آورده شده است.

جدول خطی بودن :

ریکاری (%)				مقدار FERRITIN موجود در سرم رقیق نشده (ng/ml)	نمونه
100%	رقت 75%	رقت 50%	رقت 25%		
96	100	98	102	10	1
101	96	92	95	100	2
91	98/3	97/5	93	500	3

4- ریکاری آزمایش :

مقادیر معلومی از FERRITIN به 4 سرم با غلظت‌های مشخص FERRITIN افزوده شد و ریکاری آنها محاسبه گردید که نتایج آن در جدول زیر آمده است.

جدول ریکاری :

ریکاری (%)	مقدار بدست آمده (ng/ml)	مقدار مورد انتظار (ng/ml)	مقدار افزوده شده FERRITIN (ng/ml)	مقدار FERRITIN موجود در سرم (ng/ml)	نمونه
94	8/5	9	10	8	1
92	50	54	100	8	1
94	241	254	500	8	1
91	22	24	10	38	2
92	64	69	100	38	2
88	239	269	500	38	2
100	173	172	10	162	3
95	250	262	100	162	3
96	641	662	500	162	3
95	402	420	10	410	4
95	488	510	100	410	4
94	860	910	500	410	4

5- اثر هوك (Hook Effect)

آزمایش FERRITIN جهت سرم‌هایی با غلظت بسیار بالا از این آنالیت (250µg/ml) صورت گرفت که پدیده هوك مشاهده نشد.

References.

1. Cook J.D., Lipschitz D.A., Miles L.E. M. and Finch CA. Serum Ferritin as a measure of iron store in normal subject. Am. J. Clin. Nutr. 1974; 27:681.
2. Beard. L. Iron biologi in immune function, muscle metabolism and neuronal functioning. J. Nutr. 2001; 131: 5658-5805.
3. Dawson, DW. Et al. The accuracy and chemical interpretation of serum ferritin assay. Clin. Lab. Haematol. 1992; 14(1); 47-52.
4. Powell, LW. Et al. Diagnosis of hemochromatosis. Ann int. med. 1998; 129:925-31.

Adress:

No:1161 , Bid Avenue , Payetakht , Industrial zone , Tehran , Iran

Tel : +98 21 66 56 91 84 - 66 59 37 41 Fax : +98 21 66 56 14 28

Email : info@biokarpira.com

www.biokarpira.com

043 ISO 9001-2008 13485